

GRADSKI MUZEJ ŽUPANJA

„DRUŽINA“ – ČUVARI TRADICIJE HRVATSKIH
OBITELJSKIH ZADRUGA, ZAGREB

Znanstveno-stručni skup

**„Nematerijalna kulturna baština u istočnoj
Hrvatskoj: iskustva i izazovi kroz 20 godina“,
u sklopu Dana europske baštine 2023. godine**

**Županja, Bošnjaci
6. – 7. listopada 2023.**

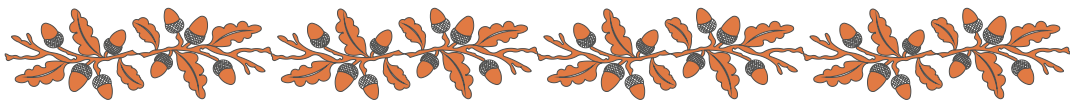
PREDPROGRAM: od 29. rujna do 7. listopada 2023.

a/ RADIONICE zaštićenih tradicijskih umijeća s područja istočne Hrvatske, park Muzeja ili (u slučaju kiše) predvorje Pastoralnog središta bl. Alojzija Stepinca Župe I u Županji od 29. rujna do 5. listopada 2023.

- ☞ šaranja tikvica (Marica Jovanovac iz Gradišta), zlatoveza (Melita Lešić iz Bošnjaka), ukrašavanja uskrasnih jaja vezom, opletom (Janja Cindrić, Đakovo), tradicijskih ženskih frizura (Josip Filipović iz Županje), umijeće sviranja na samici (Vinko Babić iz Gradišta), izrade slavonskog kožnog prsluka (Željko Babić iz Županje) i drugih zaštićenih oblika nematerijalne baštine

b/ SAJAM, 6. listopada 2023. (od 10:00 do 15:00 sati), predvorje Pastoralnog središta bl. Alojzija Stepinca Župe I u Županji

- ☞ prodaja različitih tradicijskih proizvoda i suvenira nastalih tradicijskim rukotvorstvom – umijećima koja su na popisu zaštićenih oblika nematerijalne baštine

PROGRAM

ZNANSTVENO-STRUČNOG SKUPA „Nematerijalna kulturna baština u istočnoj Hrvatskoj: iskustva i izazovi kroz 20 godina“, u sklopu Dana europske baštine 2023. godine

ŽUPANJA

dvorana Pastoralnog središta bl. Alojzija Stepinca Župe I, Veliki Kraj 47

Petak, 6. listopada - OTVORENJE SKUPA

9:00 sati – Pozdravne riječi organizatora, pokrovitelja i gostiju te prigodni program

- ☞ Ministarstvo kulture i medija, Odjel za etnografsku i nematerijalnu kulturnu baštinu, voditelj odjela gsp. Mladen Kuhar
- ☞ Vukovarsko-srijemska županija, Upravni odjel za turizam i kulturu, pročelnica Tamara Kalistović, univ. spec. st. eur.
- ☞ Grad Županja, gradonačelnik Grada Županje Damir Juzbašić
- ☞ Udruga „Družina“ - Čuvari tradicije hrvatskih obiteljskih zadruga, predsjednica dr. sc. Manda Svirac

9:30 sati – Otvorenje Sajma uz prigodni glazbeni program

- ☞ Gradski muzej Županja, Hrvoje Tkalac, ravnatelj

I sesija

Moderatorice: dr. sc. Anica Bilić i mr. sc. Janja Juzbašić

- ☞ **dr. sc. Tvrtko Zebec**, Institut za etnologiju i folkloristiku:
Šokačko kolo – identitet pojedinca i zajednice
- ☞ **dr. sc. Manda Svirac**, znan. sur. u m.:
Značenje simbola na slavonskim tikvicama
- ☞ **doc. dr. sc. Marija Raguž**, Medicinski fakultet, Osijek:
Kulturni kontekst crkvenog pučkog pjevanja u Slavoniji – *počimalja*
i djevojački red
- ☞ **dr. sc. Martina Kelava**, viši kustos, Muzej Cvelferije:
„Kad bi špenzle divanilo“

RASPRAVA

II sesija

Moderatori: dr. sc. Tvrtko Zebec i doc. dr. sc. Marija Raguž

- ☞ **dr. sc. Anica Bilić**, HAZU - Centar za znanstveni rad Vinkovci:
Slavonski dijalekt: baština i(li) kultura!?
- ☞ **Jasmina Jurković**, etnologinja, viši kustos GMVT:
Priča iz virovitičkog muzeja: Mikeši
- ☞ **Blanka Žakula**, dipl. ecc, voditeljica KC-a „Gatalinka“ Vinkovci:
Tradicijske frizure Slavonije, Baranje i Srijema – problemi
očuvanja nematerijalnog kulturnog dobra
- ☞ **Ivana Dević**, etnologinja, kustosica Muzeja Đakovštine:
Ljelje iz Gorjana kao nematerijalna kulturna baština
- ☞ **Goran Ledенčan**, profesor:
Školski sustav i nužnost očuvanja kulturne baštine

RASPRAVA

Subota, 7. listopada 2023.

BOŠNJACI

„Slavonska kuća“, velika dvorana, Ul. Vladimira Nazora 72, Bošnjaci

III sesija

10:00 sati

Moderatori: dr. sc. Martina Kelava i Jasmina Jurković

☞ **Vlasta Šabić**, muzejska savjetnica, etnologinja u miru:

Zaštita baranjskih šokačkih vezova i primjer očuvanja nematerijalne baštine u Europi

☞ **mr. sc. Janja Juzbašić**, muzejska savjetnica, Gradski muzej Županja:

Što smo do sada učinili na očuvanju i promociji umijeća zlatoveza u Slavoniji i kako nastaviti dalje?!

☞ **Marija Gačić**, etnologinja; nezavisna stručnjakinja:

Bećarac u Slavoniji: Bećarac i suvremeni šokački identitet

☞ **Mia Sidorov, mag. archeol. et antrop.**, kustos, Gradski muzej

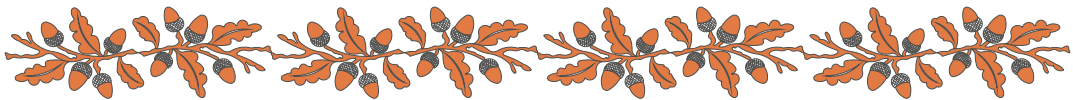
Vinkovci i **mr. sc. Janja Juzbašić**, muzejska savjetnica, Gradski muzej Županja:

Popisi zaštićenih oblika nematerijalne baštine u Sekundarnim dokumentacijama muzeja

RASPRAVA

RUČAK I PREZENTACIJA TRADICIJSKIH BIJELIH VEZOVA,

Udruga „Bošnjački šlengeraji“ u „Slavonskoj kući“

SAŽECI

dr. sc. Tvrtko Zebec, Institut za etnologiju i folkloristiku:

Šokačko kolo – identitet pojedinca i zajednice

Ključne riječi: šokačko kolo, folklor na pozornici, identitet

Na video primjeru nastupa skupine iz Svinjarevaca na Međunarodnoj smotri folkloru 1979. godine u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog komentirat ću osnovne osobine folklornoga plesa uopće, a onda i kola. Do izražaja dolazi individualnost pojedinaca, njihova sposobnost i spremnost improvizaciji, tako da se ističu međusobno u plesnoj skupini vlastitoga sela, a svi zajedno skladno izvode kolo i druge plesove. Prikazivanje folkloru na pozornicama uvelike je, osobito u gradskim ansamblima, utjecalo na uniformiranost i ujednačenost nastupa, što je u suprotnosti s tradicijom koja podrazumijeva slobodu stvaralaštva i želju za isticanjem pojedinca u zajednici. Osobito bi seoske folklorne skupine trebale i dalje biti čuvari tradicije u tom smislu, a ne oponašati gradske ansamble, često pod utjecajem voditelja koji zbog nedovoljnog znanja nameću ujednačavanje kao mjerilo vrsnoće.

dr. sc. Manda Svirac, znan. sur. u m.:

Značenje simbola na slavonskim tikvicama

Ključne riječi: šarane tikvice, tradicijski motivi

Zaštitom nematerijalne kulturne baštine dobila se nova dimenzija i područje istraživanja simbola. Umijeće šaranja tikvica u Slavoniji zahtijeva, među ostalim, osigurati identificiranje za prenošenje dobra kroz razne manifestacije, ali i putem elektronskih medija te audio/videozapisa. Iako se često podudaraju rezultati istraživanja vodeći računa o ornamentici i motivima (geometrijska, vegetacijska, animalna, antropomorfna, heraldička...), u radu se propituju osnovni tradicijski motivi, njihova rasprostranjenost u prostoru i značenje određenih simbola koji nešto kazuju kroz povijest. Šarana slavonska tikvica, danas najviše kao suvenir, može biti i dokument vremena ili događaja, kako će u radu biti pokazano.

doc. dr. sc. Marija Raguž, Medicinski fakultet, Osijek:

Kulturni kontekst crkvenog pučkog pjevanja u Slavoniji – *počimalja* i djevojački red

Ključne riječi: kulturni kontekst, crkveno pučko pjevanje, djevojački red

Crkveno pučko pjevanje nalazi se na listi zaštićenih kulturnih dobara Ministarstva kulture Republike Hrvatske. Zaštićeno je na razini Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske i Vukovarsko-srijemske županije. Uz to, zaštićeno je i crkveno pučko pjevanje iz Baranje. Crkveno pučko pjevanje odraz je činjenice da je kulturni identitet Slavonije neraskidivo povezan s kršćanstvom. Kao i drugi kulturni elementi, ono prati tijek liturgijske godine. Mada se na prvi pogled čini kako je crkveno pjevanje isključivo pitanje glazbe, poglavito crkvene glazbe, ono u Slavoniji ima vrlo specifične fenomene, među kojima se ističe *počimajla/počimalja* i djevojački red. Podaci o njima nalaze se u etnografskoj literaturi, a dio ih je prikupljen terenskim istraživanjem. Cilj je ovoga izlaganja pokazati kako se radi o kulturnom dobru koje nije odlikovano isključivo zvukom, već je u prošlosti bilo odraz vrijednosti kulturne zajednice, što je vidljivo kroz specifične kulturne fenomene, ponajprije *počimalje* i djevojački red.

dr. sc. Martina Kelava, viši kustos, Muzej Cvelferije:

„Kad bi špenzle divanilo“

Ključne riječi: tradicija, predmeti od valjane vune, publikacije za djecu, očuvanje baštine

Tradicijski obrt za preradu vune i izradu valjanih odjevnih predmeta obitelji Čolakovac iz Gradišta nalazi se na listi zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske. Jedan od odjevnih predmeta koji je izrađen od vune postupkom pletenja i valjanja je *špenzle* te je upravo postupak njegove izrade i njegova upotreba tema edukativne muzejske publikacije „Kad bi špenzle divanilo“ koju je 2020. godine objavio Muzej Cvelferije.

Navedena je publikacija namijenjena muzejskim korisnicima - učenicima nižih razreda osnovnih škola s ciljem upoznavanja izrade i nošenja *špenzleta*. Dan je uvid i u povijesni kontekst nastanka *špenzleta*, odnosno u vrijeme Vojne granice kada je selo Drenovci bilo središte 12. Drenovačke kompanije u okviru 7. Brodske pukovnije.

Polazište pri izradi publikacije bili su s jedne strane muzejski predmeti koji su dio zbirke Muzeja Cvelferije, a s druge strane fotografije i podaci prikupljeni etnografskim terenskim istraživanjima u okviru djelatnosti Muzeja.

Na temelju muzejskih predmeta i terenski prikupljenih podataka izrađene su ilustracije u publikaciji koja će putem edukacija (radionica, terenske nastave, predavanja i sl.) doprinosti promociji ovoga obrta.

dr. sc. Anica Bilić, HAZU - Centar za znanstveni rad Vinkovci:

Slavonski dijalekt: baština i(li) kultura!?

Ključne riječi: slavonski dijalekt, baština, nematerijalna kultura, čuvanje, zaštita, identitet.

Predmet istraživanja je slavonski dijalekt kao nematerijalna kulturna baština istočne Hrvatske. U radu se razmatra i problematizira status govora slavonskoga dijalekta u nematerijalnoj baštini i u živoj kulturi na tragu rasprave o razlikovanju nematerijalne baštine i nematerijalne kulture Lidije Nikočević i sur. Razmatranje se potkrjepljuje iskustvima terenskih istraživanja, deskripcije, proučavanja i čuvanja govora slavonskoga dijalekta, stečenim tijekom dvadeset godina održavanja kulturne i znanstvene manifestacije Šokačka rič (2003. – 2022.) u Vinkovcima kao primjera dobre prakse, jer se radi o prvoj i jedinoj manifestaciji posvećenoj slavonskom dijalektu. Problemizira se i funkcioniranje govora slavonskoga dijalekta ili popularno zvanih šokačkih govora u drugim oblicima nematerijalne kulturne baštine te u digitalnom okruženju. Uz retrospektivu postignuća donose se i prospektivni zadatci na području čuvanja i korištenja kreativnih potencijala govora slavonskoga dijalekta u književnosti i kazalištu te manifestacijama tradicijske kulture.

Cilj je istraživanja uputiti na potrebu integriranja rada komunikacijske zajednice, znanstvenih, kulturnih i obrazovnih ustanova, kulturnih udruga građana, jedinica lokalne i regionalne samouprave te medija u iznalaženju načina predstavljanja, zaštite i očuvanja govora slavonskoga dijalekta, kako bismo im omogućili generacijski transfer. Tek objedinjavanjem zajedničkih napora i rada postigli bismo vidljive rezultate i osigurali budućnost živućem nematerijalnom jezično-govornom naslijeđu koje nas povezuje sa starim razdobljima hrvatskoga jezika te potvrđuje kontinuitet i identitet na govornom području slavonskoga dijalekta.

Jasmina Jurković, etnologinja, viši kustos, Gradski muzej Virovitica:

Priča iz virovitičkog muzeja: Mikeši

Ključne riječi: starosjedioci Mikeši, materijalna i nematerijalna građa, komunikacija

Predavanjem će se predstaviti dio stalnog postava Gradskog muzeja Virovitica posvećen starosjediocima Virovitice Mikešima. Uvodni dio predavanja posvećen će se istraživanjima identiteta, prikupljanju materijalne i nematerijalne građe lokalne sredine, kao i načinima komunikacije i reinterpretacije kolektivne memorije. Zaključni dio usmjerit će se na buduće korake pri obradi i prezentiranju nematerijalne baštine, a koji su temeljeni na dosadašnjem muzejskom i etnološkom radu.

Blanka Žakula, dipl. ecc, voditeljica KC-a „Gatalinka“ Vinkovci:

Tradicijske frizure Slavonije, Baranje i Srijema – problemi očuvanja nematerijalnog kulturnog dobra

Ključne riječi: tradicijske frizure, istraživanje, publikacije i seminari

Predavanjem će se predstaviti istraživanje i repliciranje zaštićenoga umijeća nematerijalne baštine – izrade tradicijskih frizura u istočnoj Slavoniji.

Autorica rada, kao osnivačica i dugogodišnja predsjednica Kulturnog centra „Gatalinka“ iz Vinkovaca, također će predstaviti rad toga centra, koji radi po jedinstvenom programu u Hrvatskoj, ali i u Europi, gdje su svi polaznici plesači, pjevači, svirači na tamburama i svirači na solističkim tradicijskim glazbalima. Uza sve dosege u očuvanju nematerijalne baštine istočne Hrvatske pa i šire, ukazat će i na poteškoće s kojima se susretao navedeni centar te donijeti prijedloge i smjernice za daljnji rad na očuvanja baštine.

Ivana Dević, etnologinja, kustosica, Muzej Đakovštine:

Ljelje iz Gorjana kao nematerijalna kulturna baština

Ključne riječi: tradicijski običaj ljelje, nošnja, glazba i ples

Iako Gorjanci rado vole ispričati legendu o tome kako su Gorjanke oslobodile svoju braću, očeve i muževe iz turskog zarobljeništva, podrijetlo ovog običaja

najvjerojatnije se nalazi u slavenskoj mitologiji. Tome u prilog ide i činjenica da je ovaj običaj nekada bio raširen i u drugim mjestima Đakovštine, ali i ostatku istočne Slavonije. Ono po čemu su gorjanske ljelje posebne upravo je to što su zaštićene kao nematerijalna kulturna baština. Godišnji proljetni ophod ljelja u Gorjanima upisan je od 2007. godine na listu zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Republike Hrvatske, a od 2009. godine na UNESCO-ovu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva. Svake godine na katolički blagdan Duhova djevojke se spremaju u specifičnu narodnu nošnju s kapama na glavi koje su izrađene posebno i isključivo za tu svrhu, te u pratnji gajdaša, samičara ili tamburaša prvo idu u crkvu na misu, a potom obilaze selo. U unaprijed dogovorenim dvorištima pjevaju prigodne pjesme, izvode ples sa sabljama, otplešu kolo, a zatim sjednu na posebno za njih pripremljene stolice. Ophod danas organizira KUD „Gorjanac“ iz Gorjana, naravno uz pomoć svih mještana i entuzijasta kojima je stalo do toga da običaj opstane. Svake godine od 2007. do danas upriličen je ophod, čak i u godinama kad je COVID-19 bio raširen, doduše, tada u smanjenom i ograničenom obliku, ali je održan. Osim u svom selu, ljelje su predstavljale (i predstavljaju) sebe, Gorjane, Đakovštinu, ali i Hrvatsku na brojnim folklornim (i ne folklornim) manifestacijama u zemlji i inozemstvu.

Goran Ledenčan, profesor:

Školski sustav i nužnost očuvanja kulturne baštine

Ključne riječi: Etnologija u osnovnoškolskom obrazovanju (?), susreti kultura, školski projekti

Etnologija u osnovnoškolskom obrazovanju nije zastupljena kao zaseban predmet, ali je dijelom implementirana u brojnih izvannastavnim aktivnostima, kao i međunarodnim i lokalnim projektima unutar škole. U radu su prikazani primjeri projektnih aktivnosti koje su tijekom nekoliko godina provedene u osnovnoškolskim ustanovama u Osijeku i Dardi. Prvi primjer je projekt „Osijek – grad susreta kultura“ u kojemu je na zanimljiv i edukativan način prikazana interkulturalna slika Osijeka kroz povijest i migracijske tijekove. Drugi projekt je međunarodni projekt Danurb+, u kojemu su učenici koristili etnografske metode pri sakupljanju vrijednih znanja i vještina iz lokalne zajednice o ribnjačarstvu i gastronomiji, koji u hrvatskom Podunavlju predstavljaju vrijedan aspekt tradicijske kulture. Na kraju će se prikazati u kojoj mjeri navedene projektne aktivnosti mogu biti značajne za osobni rast i razvoj učenika, njegovu/njezinu ulogu u bilježenju i zaštiti lokalne kulturne baštine te obogaćivanju kulturnih aspekata lokalne zajednice.

mr. sc. Janja Juzbašić, muzejska savjetnica, Gradski muzej Županja:

Što smo do sada učinili na očuvanju i promociji umijeća zlatoveza u Slavoniji i kako nastaviti dalje?!

Ključne riječi: očuvanje baštine, zlatovez, promocija nematerijalne baštine

Ovim izlaganjem predstavljamo tradicijski vez – zlatovez kojim su se od sredine 19. stoljeća pa do sredine 20. stoljeća na istoku Hrvatske ukrašavali tekstilni, najviše odjevni predmeti. Potom predstavljamo suvremene predmete ukrašene tradicijskim tehnikama zlatoveza koji su se počeli izrađivati koncem 90-tih godina 20. stoljeća, a izrađuju se i danas, ne samo na odjeći već i na mnogobrojnim ostalim predmetima. Radom se dobiva uvid u kratku povijest zlatoveza, ornamentiku, lokalne osobitosti i neka druga obilježja. Opisane su tri tradicijske tehnike izvedbe zlatoveza: plosni vezovi zlatnom niti – zlatovez zvani *naskroz*, zlatovez preko papirnate podloge i uvođenje zlatne niti u tkanje. Stručne obrade i analize izvorno očuvanih tekstilnih predmeta ukrašenih zlatovezom, sačuvanih u muzejima i obiteljskim zbirkama, u ovome radu upućuju na vrijednost takvih predmeta ne samo kao dijela kulturne baštine već i kao važnog dijela našega nacionalnog identiteta, zahvaljujući čemu je umijeće zlatoveza uvršteno na popis nematerijalnih oblika baštine u nas. Na kraju rada navode se današnji oblici primjene tradicijskih tehnika, gdje u očuvanju umijeća zlatoveza nezamjenjivu ulogu imaju pojedinci, udruge i zajednica.

Vlasta Šabić, muzejska savjetnica, etnologinja u miru:

Zaštita baranjskih šokačkih vezova i primjer očuvanja nematerijalne baštine u Europi

Ključne riječi: baranjski šokački vezovi, nositelji, koordinacija, udruživanje, certificiranje

Baranjski šokački vezovi jedno su od umijeća zaštićene nematerijalne baštine Republike Hrvatske. Izuzetno važni nositelji umijeća izrade ovih specifičnih tehnika veza na terenu su malobrojni. Samo je nekoliko zaljubljenika samoinicijativno nastavilo ovu tradiciju. Bez njih i OŠ „Draž“ baranjski vez bio bi potpuno zaboravljen. Naime, zasluge za popularizaciju tehnike i ornamentike u Osnovnoj školi „Draž“, a time i šire, nosi Jelka Mihaljev, učiteljica koja je rođena u Dražu i koja je cijeli svoj život i radni vijek provela u rodnom selu.

Osovala je i vodila sekciju Male vezilje punih 20 godina. Za potrebe vezilačke sekcije izradila je crteže i vezene predloške koji se u školi koriste i danas. Taj je materijal i znanje pretočila 2000. godine u knjigu „Hrvatski baranjski vez“. Rad na ovoj izvannastavnoj aktivnosti od 1987. godine nastavila je učiteljica Jelena Mijatov koja je bila i učenica Jelke Mihaljev. Nakon njezina odlaska u mirovinu 2022. godine činilo se da će ove aktivnosti stati.

Pozitivno je što je stavljanje ovog umijeća na listu zaštićene nematerijalne baštine Republike Hrvatske 2021. godine dalo novi poticaj i probudilo volju i mnoge aktivnosti, što ostavlja prostora za tračak nade. Jedan je od važnih pomaka i to što je i nova učiteljica u školi u Dražu prihvatila nastaviti kontinuitet rada vezilačke sekcije.

No za očuvanje nisu dovoljni ovi sjajni individualni samoprijegorni primjeri. Potrebna je organizirana aktivnost na širem planu, kakvu možemo potražiti na ne tako dalekim primjerima u Europi.

Primjerice u Češkoj republici Ministarstvo kulture zadužilo je Nacionalni institut tradicijske kulture da bude centralna ustanova za koordinaciju i sustavnu brigu o nacionalnom nasljeđu. Institut se bavi proučavanjem, obradom i očuvanjem tradicijske kulture Češke Republike, u suradnji s pridruženim stručnjacima.

Drugi primjer govori o važnosti udruživanja nositelja tradicijskih umijeća. Naime, u sklopu Asocijacije regionalnih oznaka Češke, certifikatom s prepoznatljivim logom za svaku regiju obilježavaju se svi proizvodi koji prolaze neovisnu komisiju sastavljenu od predstavnika navedenog Instituta te lokalnih stručnjaka iz muzeja i zaštite baštine. Svaka regija ima koordinatora sa zadatkom praćenja i posredovanja. S certifikatom nositelji dobivaju mogućnost zajedničke prezentacije, vidljivost, uključenje u zajedničku internetsku prodaju, pomoć u prodaji i marketingu, sudjelovanje na zajedničkim aktivnostima. Ujedno se osigurava garancija bolje i pouzdanije kvalitete proizvoda i naglašavanje identiteta određene regije, povećeva se zanimanje za tradicijska znanja i podupire njihova predaja budućim generacijama.

Zahvaljujući ovom pristupu, certifikat posjeduje više od stotinu proizvođača i njihov broj raste. Certifikat se, osim na proizvode, odnosi i na doživljajnu dimenziju specifičnu za pojedinu sredinu, kao što su festival meda, proizvodnja sirupa, razgledanje stalnog postava, staklarstvo, degustacija u mini-pivari, tradicija izrade betlehema, svečanosti pašnjaka, svečanosti lavande, svečanosti jabuka, prženje kave, radionica sapuna i drugo. Zanimljivo je, da certifikat dobiva još jedna kategorija – uslužne djelatnosti smještaja i prehrane.

Marija Gačić, mag. ethnol. et cult. anthrop., Heritage Chaser – Platforma za primijenjenu etnologiju:

Bećarac i suvremeni šokački identitet

Ključne riječi: bećarac, interpretacije baštine

Bećarac je od upisa na UNESCO-ovu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva, 2011. godine, do danas više puta došao u fokus šire javnosti kroz medijske portale i druge medije. Istovremeno, u Slavoniji (Baranji i Srijemu) bećarac je samorazumljiva kulturna pojava koja i danas živi ne samo u izvedbama folklornih društava, nego i u spontanijama situacijama privatnih proslava i druženja. Prateći diskurs medijskih tekstova te komentare čitatelja, moguće je uočiti negativne konotacije vezane uz bećarac te izrazitu identitetsku povezanost nositelja bećarca s tim kulturnim dobrom. Potaknuta dvjema medijskim „aferama“ oko bećarca, autorica propituje spomenutu identitetsku vezu te promatra bećarac u kontekstu suvremene kulture ističući primjere dobre prakse. Također, autorica problematizira pitanja disonantne baštine te donosi primjere paradigmatičke promjene bećarca kroz zapise i izvedbe.

Mia Sidorov, mag. archeol. et antrop., kustos u Gradskom muzeju Vinkovci i **mr. sc. Janja Juzbašić**, muzejska savjetnica u Gradskom muzeju Županja:

Popisi zaštićenih oblika nematerijalne baštine u Sekundarnim dokumentacijama muzeja

U etnološkoj dokumentaciji lokalnih muzeja kao i drugim znanstvenim institucijama čuvaju se audio, video i fotozapisi različitih oblika nematerijalne baštine. U izlaganju će autorice predstaviti popise iz Sekundarne dokumentacije u M++ programu koji se čuvaju u Gradskom muzeju Vinkovci i Gradskom muzeju Županja, a potom i ostale oblike dokumentacije koje na svoj način obrađuju instituti, arhivi i sl. Zahvaljujući suvremenim oblicima digitalizacije danas su oni jednim dijelom već dostupni javnosti, što svakako može pomoći u adekvatnoj prezentaciji i očuvanju nematerijalne baštine.

Organizacijski odbor:

- doc. dr. sc. Marija Raguž, Medicinski fakultet Osijek
- dr. sc. Martina Kelava, Muzej Cvelferija Drenovci
- dr. sc. Josip Jagodar, Ogranak Matice hrvatske Slavonski Kobaš
- dr. sc. Manda Svirac, znan. sur. u m.
- mr. sc. Janja Juzbašić, Gradski muzej Županja

Programski odbor:

- dr. sc. Klementina Batina, HAZU, Odsjek za etnologiju, Zagreb
- dr. sc. Anica Bilić, HAZU - Centar za znanstveni rad Vinkovci
- dr. sc. Tvrtko Zebec, IEF, Zagreb
- Vlasta Šabić, muzejska savjetnica, etnologinja u miru
- Jasmina Jurković-Petras, viši kustos, Gradski muzej Virovitica
- Ivana Dević, kustos, Muzej Đakovštine

IMPRESUM

Izdavači:

Gradski muzej Županja i Udruga „Družina“- Čuvari tradicije hrvatskih obiteljskih zadruga, Zagreb

Za izdavače:

Hrvoje Tkalac, dipl. arheolog i prof. povijesti i dr. sc. Manda Svirac, znan. sur. u m.

Autori tekstova:

dr. sc. Anica Bilić, dr. sc. Manda Svirac, dr. sc. Tvrtko Zebec, doc. dr. sc. Marija Raguž, dr. sc. Martina Kelava, Ivana Dević, mag. ethnol. et antrop. et. paed., Vlasta Šabić, dipl. etnolog u miru, Jasmina Jurković-Petras, dipl. etnolog., Mia Sidorov, mag. archeol. et antrop., Marija Gačić, etnologinja, Blanka Žakula dipl. ecc., Goran Ledenčan, prof. i mr. sc. Janja Juzbašić

Fotografije: Fototeka Muzeja u Županji i Arhiva „Družine“

Lektorica: Mirna Bubalović, mag. kroatistike i anglistike

Dizajn kataloga: Nadica Matolić, grafička i web dizajnerica

Naklada: 50 primjeraka

Tisak: Zebra Vinkovci

ISBN: 978-953-7547-89-9

*U ime organizatora zahvaljujemo na pokroviteljstvu Ministarstvu
kulture i medija RH, Vukovarsko-srijemskoj županiji,
Gradu Županja i Općini Bošnjaci.*

*Posebno se zahvaljujemo Župi Mučeništava sv. Ivana Krstitelja u Županji
na osiguranom prostoru za održavanje Skupa.*

